

Jaarrekening 2022

Stichting Bisschoppelijke Vastenactie

Vastgesteld op 22 juni 2023

Bezoekadres:

Van Mierisstraat 58
2526 NS Den Haag

Postadres:

Postbus 95408
2509 CK Den Haag

E-mailadres en telefoonnummer:

info@vastenactie.nl
070 7796008

www.vastenactie.nl

Bestuursverslag 2022 Stichting Bisschoppelijke Vastenactie

1. Inleiding

Voor de stichting Bisschoppelijke Vastenactie (hierna de Stichting) was 2022 het eerste jaar na de COVID-19 pandemie. De gevolgen van die pandemie waren goed zichtbaar en voelbaar geweest in 2020 en 2021 en de vraag was of zaken in 2022 weer zouden terugkeren naar normaal of dat er sprake zou zijn van blijvende verandering. Nu – na afloop van 2022 – concluderen we dat beide deels waar zijn. 2022 stond verder ook in het teken van een grote noodhulpcampagne voor de slachtoffers van de oorlog in Oekraïne. Voor de Stichting was verder het vertrek van directeur-bestuurder Peter van Hoof per 1 juli 2022 en de komst van zijn opvolger Marc Bollerman per 1 oktober 2022 van belang.

Tot en met 2021 bracht de stichting een jaarverslag uit dat bestond uit een uitgebreid inhoudelijk verslag en de jaarrekening ineen. Voor 2022 is er voor gekozen om deze twee verslagen apart te presenteren. Dit verslag betreft de jaarrekening en het formele bestuursverslag. Een uitgebreide toelichting is te vinden in het inhoudelijk jaarverslag dat is gepubliceerd 21 juni 2023 met als titel "In beweging voor een ander".

2. Resultaten

In 2022 zijn inkomsten gerealiseerd van 3.258K euro, (80 duizend euro hoger dan in 2021). Daar staan 3.430 duizend euro aan lasten tegenover (197 duizend euro hoger dan in 2021). Het nettoresultaat is dus een tekort van 172 duizend euro. Het resultaat uit beleggingen was in 2022 bovendien teleurstellend (-190 duizend euro). Dit leidt tot een negatief saldo van baten en lasten van 365 duizend euro, wat volledig ten laste van de reserves is gekomen.

Naast het onverwacht slechte beleggingsresultaat, is dit slechte resultaat vooral een gevolg van het feit dat de campagne voor noodhulp ongeveer samenviel met de reguliere campagne in de vastentijd, waardoor deze laatste fors lager uitviel dan begroot, omdat donateurs en parochies vaak slechts een van de twee campagnes steunden. Inspanning om te bezuinigen op kosten was weliswaar succesvol (ruim 120 duizend euro minder dan begroot), maar woog niet op tegen de lagere opbrengst van de vastentijd campagne. Er is door het bestuur en raad van toezicht besloten om dit tekort niet ten laste te laten komen van de doelbestedingen, waardoor het aantal projecten gelijk bleef. Van de opbrengsten kwam 549 duizend euro voort uit de adventsactie campagne. 399 duizend euro is ingezameld als noodhulp voor de slachtoffers van de oorlog in Oekraïne. Het resterende bedrag van 2.310 duizend euro is toegekend aan de vastenactie-campagne.

3. Besteding

In totaal is er 1.940 duizend euro besteed aan projecten in het buitenland. Aan bewustwording in Nederland is in totaal 850 duizend euro besteed. Op deze wijze is 85,6% van de baten besteed aan de doelstellingen van de Stichting.

In totaal is er 570 duizend euro uitgegeven aan kosten voor fondsenwerving (17,5%) en voor in totaal 70 duizend euro aan kosten voor beheer en administratie (2,1%)

Door middel van onze projecten steunden we in 2022 ruim 300.000 mensen in 37 landen via 80 projecten. Er is sprake van een groei van het aantal projecten dat de Stichting steunt (+14%) en ook het totale bedrag dat we besteed hebben steeg (+27%). Dit is voornamelijk het gevolg van de extra inzet die de Stichting deed voor noodhulp aan Oekraïne.

Hoofdfonds	Aantal projecten	Totaalbedrag	Gemiddeld per project (bedragen x € 1.000)
Vastenactie Algemeen	43	1.295	30
Vastenactie Eigen Doelen	18	263	15
Adventsactie	4	136	34
Noodhulp	15	246	16
Totaal	80	1.940K euro	24K euro

Onder Vastenactie Algemeen valt ook het zogenaamde bisdommenfonds. In 2022 is hiervoor per bisdom 15 duizend euro gereserveerd, ten behoeve van 6 bisdommen. Dit bedrag is nog niet uitbetaald. Conform de afspraken kan dat pas als alle verantwoordingen van eerdere jaren door de bisdommen zijn ingediend en beoordeeld. Onder Vastenactie Algemeen valt ook de bijdrage aan het Fonds Mondiale Vorming, dat gericht is op het versterken van de missionaire infrastructuur van de Nederlandse bisdommen. Ook dit bedrag is nog niet uitbetaald, omdat nog niet alle verantwoordingen van eerdere jaren zijn ontvangen. Beide bedragen zijn opgenomen onder kortlopende schulden.

Parochies die een Eigen Doel indienen, kunnen de opbrengst van hun actie laten verhogen door de Stichting met maximaal 50%. In 2022 verzamelden parochies onder deze noemer een bedrag van afgerond 186 duizend euro. De Stichting vulde dit aan met een bedrag van 65 duizend euro. De resterende 12 duizend euro betreft afronding van projecten uit 2021.

In 2022 is actie gevoerd om gelden in te zamelen voor de slachtoffers van de oorlog in Oekraïne. Hiervoor werd in totaal 399 duizend euro ingezameld. Daarvan is 246 duizend euro besteed in 2022. Het resterende bedrag, minus de vastgestelde 6% voor onze organisatiekosten is ondergebracht in een bestemmingsfonds, dat in 2023 besteed gaat worden.

Er zijn 187 aanvragen in behandeling genomen, die uiteindelijk zijn afgewezen (naast enkele tientallen aanvragen die niet in behandeling zijn genomen, omdat ze niet aan de minimale eisen voldeden of uitsluitend een 'bedelbrief' betroffen).

4. Bewustwording

Naast de besteding aan projecten in het buitenland is de tweede doelstelling van de Stichting bewustwording in Nederland. De Stichting werkt hieraan via de ondersteuning van de naar schatting 2.500 vrijwilligers die in parochies actief zijn voor de vasten- en adventscampagne. Zij organiseren met behulp van door ons ontwikkelde materialen tal van lokale activiteiten. Het aantal bestellingen daarvan ligt iets hoger dan vorig jaar, maar is nog niet terug op het niveau van voor de COVID-19 pandemie.

Er zijn op negen plaatsen presentaties gehouden met een direct bereik van zo'n 400 mensen. Dit is fors lager dan voor de COVID-19 pandemie. De verwachting is dat dit ook in de komende jaren zo zal blijven, gezien de teruggang in het kerkbezoek.

Belangrijk is onze inzet voor educatie en bewustwording voor het primair onderwijs. Het door de Stichting ontwikkelde lesmateriaal wordt meer gebruikt. Met name het lesmateriaal voor de adventstijd is veel gedownload (ruim 3000 keer, tegen enkele tientallen keren vorig jaar). De nieuwe vorm (een adventskalender) en een intensievere promotiecampagne lijken vrucht af te werpen.

De Stichting biedt ook een theatertour aan, die gratis te boeken is door scholen. 36 scholen maakten hier gebruik van, met zeer positieve reacties na afloop.

5. Fondsenwerving

Belangrijkste bronnen van inkomsten zijn de advents- en vastentijdscampagne in de parochies. Via deze werd 1.050 duizend euro opgehaald. Dit is 32% van de totale opbrengst.

Voor de noodhulp aan Oekraïne is 399 duizend euro opgehaald. Dit is 12% van de totale inkomsten en betreft een mix van bijdragen van parochies en donateurs.

Deelnemende scholen haalden in totaal 115 duizend euro op voor de Vastenactie. Dit is 4% van de inkomsten.

Het resterende deel van de inkomsten is 1.444 duizend euro, hetgeen is ontvangen van onze donateurs. Dit betreft 44% van de inkomsten.

De overige inkomsten betreffen met name nalatenschappen (94 duizend euro), verkoop van materialen (6 duizend euro) en giften van fondsen, waaronder 150 duizend euro van de Fundatie Charitas uit Breda. In totaal is dit 8% van de inkomsten.

Het donateurenbestand nam ten opzichte van 2019 met ongeveer 10% toe tot ca. 24.000 donateurs. In 2020 en 2021 was het aantal particuliere donateurs tijdelijk veel hoger (ongeveer 30.000) door de sluiting van kerken als gevolg van COVID-19. Nadat de kerken weer opengingen, nam logischerwijs ook het aantal particuliere donateurs weer af met ongeveer 8.000. In 2022

bereikte we echter ook ruim 2.100 nieuwe donateurs, waardoor de netto afname ongeveer 6.000 donateurs is. Om deze donateurs te bereiken zet de Stichting diverse middelen in, variërend van direct-mailing, telemarketing, advertentiecampagnes (ook en met name online), nieuwsbrieven en een donateursmagazine.

6. Samenwerking

De Stichting is onderdeel van diverse netwerken, die van belang zijn voor de uitvoering van ons werk. Daarin zijn met name CIDSE (een netwerk van 18 katholieke organisaties uit Europa en Noord-Amerika die zich inzetten voor sociale rechtvaardigheid wereldwijd), PARTOS (brancheorganisatie voor ontwikkelingssamenwerkingsorganisaties) en het VKMO (Verband Katholieke Maatschappelijke Organisaties) van belang. Daarnaast is de Stichting mede oprichter van de Laudato Si Alliantie Nederland en van CIGS (een Europees netwerk van organisaties die particuliere initiatieven op het gebied van ontwikkelingssamenwerking ondersteunen).

7. Organisatie

De Stichting had in 2022 8,8 fte (2021: 9,5f fte) personeelsleden in dienst, inclusief directeur. De benoeming van de directeur vindt plaats door de bisschoppenconferentie en is voor de duur van 3 jaar. In 2022 is hier als gezegd een wisseling geweest van Peter van Hoof naar Marc Bollerman. De stichting heeft een Raad van Toezicht die op 31 december 2022 bestond uit vier personen: de heren E. Rommens (voorzitter) en M. de Haan (secretaris / penningmeester) en de dames C. Stolwijk en M. Bouman. Hierin zijn geen wijzigingen geweest in 2022. De Raad van Toezicht vergadert 4 keer per jaar. De leden ontvangen geen vergoeding voor hun inzet.

De Stichting heeft een ANBI status (RSIN 3003759) en voert het CBF Keurmerk.

8. Middelen

De Stichting heeft ervoor gekozen een deel van haar vermogen duurzaam, prudent en met een lange-termijndoelstelling te beleggen. Er is gekozen voor een zo duurzaam en eerlijk mogelijke portefeuille, passend bij de doelstellingen van de Stichting.

Over 2022 is het rendement op de beleggingsportefeuille teleurstellend geweest. Er werd een negatief resultaat van 190 duizend euro gerealiseerd, die ten laste is gekomen van het resultaat.

9. Integriteit

Vastenactie hecht groot belang aan een veilig werkklimaat en vindt het belangrijk dat haar werknemers voldoen aan de hoogste eisen van integriteit. Er is een klachtenregeling integriteit vastgesteld voor de interne organisatie en voor de externe stakeholders. Er is een integriteitsfunctionaris benoemd en in de raad van toezicht is een lid verantwoordelijk voor de portefeuille integriteit. Er is ook een externe vertrouwenspersoon aangesteld. Er zijn in 2022 geen meldingen gedaan met betrekking tot integriteitsschendingen.

Den Haag, 22 juni 2023

Marc Bollerman
directeur bestuurder

Eelco Rommens
voorzitter Raad van Toezicht

Algemene informatie

1. Statutaire doelstelling, missie en visie

De statutaire doelstelling van de stichting luidt:

- (1) *De instelling heeft tot doel het initiëren en organiseren van de werving van financiële middelen in de R.-K. Nederlandse Kerkprovincie tijdens de Vastentijd, de Adventstijd en daarbuiten, alsook het bestemmen van deze middelen voor door de plaatselijk bevoegde kerkelijke overheid goedgekeurde projecten in heel de Wereldkerk, onder het motto: "Kerken helpen kerken".*
- (2) *Het bieden van ondersteuning, pastorale begeleiding, opleiding en vorming aan professionele en vrijwillige medewerkers van (inter)parochiële en diocesane caritasinstellingen alsmede het onderhouden van contacten met lokale overheden en de nationale overheid op het gebied van armoedebestrijding.*
- (3) *De instelling oefent haar taak uit in overeenstemming met de leer van de R.-K. Kerk en geïnspireerd vanuit de katholieke gemeenschap.*

Deze doelstelling is vertaald in de volgende missie:

- *Vanuit onze katholieke visie inspireren en motiveren we alle Nederlanders om mensen over de hele wereld te ondersteunen bij het opbouwen van een waardig bestaan. Ongeacht etniciteit, geloofsovertuiging, sekse of afkomst.*

Deze missie is verder uitgewerkt en onderbouwd in de volgende visie:

- *We geloven dat alle mensen door God, uit liefde, in Zijn beeld en gelijkenis zijn geschapen. Dat geeft iedere mens een intrinsieke waardigheid en maakt ons broeders en zusters van elkaar. De sociale leer van de Katholieke Kerk roept ons op en wijst ons de weg om mensen in hun waardigheid te doen leven.*
- *Om de projecten te kunnen ondersteunen die aan onze missie en visie werken, werven we fondsen en stimuleren we gemeenschappen in Nederland om fondsen te werven.*
- *De katholieke sociale leer vormt een belangrijke inspiratiebron voor de manier waarop we ons werk doen. We gaan uit van de vier kernbegrippen uit de Katholieke Sociale leer:*
  - o *waardigheid voor iedere mens;*
  - o *solidariteit onder de wereldwijde mensenfamilie;*
  - o *een goed gebruik en een rechtvaardige verdeling van welvaart en goederen (bonum commune);*
  - o *mensen de kans geven om zelf te werken aan een menswaardige, rechtvaardige samenleving (subsidiariteit).*

2. Risico's en onzekerheden

De Stichting is zich ervan bewust dat het nemen van risico's onderdeel is van ons werk. We vinden het echter belangrijk dit zo afgewogen mogelijk te doen. Daarom inventariseren en analyseren we de risico's waarmee we te maken krijgen. Het belangrijkste strategische risico voor de Stichting is het verlies van onze goede reputatie: deze vormt immers de basis van onze fondsenwerving. Daarmee is een goede reputatie essentieel voor het behalen van onze doelstellingen. Om onze goede reputatie te waarborgen, hebben we diverse maatregelen getroffen. Deze maatregelen richten zich met name op twee aspecten: we willen ons werk zo ethisch en transparant mogelijk doen en we willen zoveel mogelijk van onze middelen besteden aan onze doelstellingen.

Maatregelen om de risico's te beperken omvatten onder andere: procedures en protocollen voor de bedrijfsvoering; gedragsprotocollen voor medewerkers; de administratieve organisatie (procuratieregeling); de interne controle; de controle door een externe accountant.

In het financieel statuut en het beleggingsplan van de Stichting is vastgelegd dat haar beleggingen duurzaam, prudent en op de lange termijn gericht moeten zijn. Er wordt slechts een deel van het vermogen belegd terwijl het andere deel wordt aangehouden in de vorm van liquiditeiten, met name op spaarrekeningen.

Het risicobeleid is onderdeel van het gevoerde beleid en ligt formeel vast in de onderdelen: strategie, operationeel, financieel en wet- en regelgeving. Het bestuur is goed op de hoogte van de belangrijkste risico's en onzekerheden in de branche en is van mening dat de interne risicobeheersings- en controlesystemen waarmee de risico's worden beheerst, in 2022 adequaat hebben gewerkt.

3. Informatie over doelrealisatie

We steunen een breed scala aan projecten. De projecten die we steunen zijn kleinschalig met een looptijd van één jaar (in beginsel maximaal 50 duizend euro per jaar), vooral sociaal- en/of economisch van aard, daarnaast steunen we steeds vaker projecten op het gebied van mensenrechten. Ze zijn gericht op de concrete noden van de lokale gemeenschap. De projecten zijn verspreid over Afrika, Azië, Midden- en Zuid-Amerika en het Midden-Oosten.

Om ervoor te zorgen dat de projecten die we steunen bijdragen aan het versterken van gemeenschappen en het vergroten van de waardigheid van mensen, stellen we een aantal basisvoorwaarden. Zo ondersteunen we alleen projectpartners die de juiste deskundigheid hebben om een project succesvol uit te voeren. Ook moet een project een gemeenschap als geheel ondersteunen en niet gericht zijn op individuen. We vinden het belangrijk om te investeren in mensen en liever niet in gebouwen en voertuigen. Een project moet goed zijn ingebed in de lokale cultuur en context, waarbij de hulpvraag vanuit de gemeenschap zelf komt. Tot slot vinden we het belangrijk dat er gekeken wordt naar de mogelijkheden van mensen en gemeenschappen zelf, waarbij de verantwoordelijkheid zo laag mogelijk wordt gelegd. Mensen kunnen zo, na tijdelijke ondersteuning, hun leven weer in eigen handen nemen.

Vastenactie financiert veel verschillende uitvoeringspartners, waarvan de meeste uit het katholieke netwerk komen. Zo steunen we nationale, diocesane en parochiële caritasorganisaties, ook wordt er hulp via congregaties gegeven en worden lokale (zowel kerkelijke als niet-kerkelijke) stichtingen ondersteund. Daarnaast steunen we NGO's gespecialiseerd in ontwikkelingswerk. Een deel van hen heeft banden met het katholieke netwerk. We beoordelen iedere uitvoeringspartner op zijn professionaliteit en ervaring met de hulp die geboden wordt en vragen bij ieder project een aanbevelingsbrief van de lokale bisschop of – indien niet verkrijgbaar – een ander bewijs waaruit een voor ons als positief te duiden relatie met RK kerk blijkt.

4. Beleggingsbeleid

De Stichting heeft ervoor gekozen een deel van haar vermogen duurzaam, prudent en met een lange-termijndoelstelling (15 jaar) te beleggen. De beleggingsportefeuille is verspreid over een periode van circa een jaar opgebouwd; dat is opgestart in de tweede helft van 2019. De te beleggen middelen zijn niet nodig voor de gewone bedrijfsvoering. Een groot deel van het vermogen blijft ondergebracht op bankrekeningen. Het lange-termijnrendement op beleggingen is historisch gezien aanzienlijk hoger dan dat op spaarrekeningen. Beleggingsresultaten zullen van jaar tot jaar fluctueren. Dit betekent dat er in sommige jaren beleggingsverliezen geleden zullen worden. Op lange termijn, zo is de verwachting op basis van het verleden, zal het resultaat positief zijn. In lijn met de visie van de Stichting houden de beleggingen rekening met de mens, de gemeenschap waarvan deze deel uitmaakt en de natuur. Enkele factoren die hierbij in het bijzonder een rol spelen zijn: de eerbiediging van mensenrechten, de mogelijkheid tot vrije vakvereniging en collectieve onderhandelingen en de afwezigheid van kinderarbeid, dwangarbeid, discriminatie, corruptie en het toebrengen van schade aan het milieu.

5. Juridische structuur van de stichting

In 1961 nam kardinaal Alfrink het initiatief tot de eerste Vastenactie. De Stichting Bisschoppelijke Vastenactie Nederland is opgericht in 1969 door de Nederlandse Bisschoppenconferentie. Op 10 januari 2019 zijn de statuten gewijzigd. Hiermee is de structuur van de Stichting gewijzigd van een bestuursmodel naar een raad van toezicht-model. De Stichting functioneert onder een bestuur dat gecontroleerd wordt door en verantwoording aflegt aan een raad van toezicht. Tevens legt het bestuur verantwoording af aan de bisschoppelijke referent voor missie en aan de Nederlandse Bisschoppenconferentie.

De statutaire naam van de organisatie is per 10 januari 2019: Stichting Bisschoppelijke Vastenactie.

6. Vooruitblik 2023

De belangrijkste doelstellingen in 2023 zijn net als in voorgaande jaren gericht op het ondersteunen van projecten, het inzetten op bewustwording in Nederland en het werven van fondsen bij parochies en particulieren. We gebruiken 2023 om ons inhoudelijk te bezinnen op de vraag hoe Vastenactie zich in de toekomst wil ontwikkelen. Voor 2024 stellen we dan een nieuw driejarenplan 2024-2026 op waarin vanuit de huidige situatie een nieuwe strategie en doelstellingen worden geformuleerd.

Het komend jaar blijft Vastenactie zich inzetten voor het voortzetten en versterken van het projectenbeleid. Het professionele contact met het wereldwijde netwerk (veelal uit de katholieke kerk) is hierin erg belangrijk. De resultaten van een uitgebreid onderzoek uit 2020 om deze contacten te versterken zijn in 2021 en 2022 geïmplementeerd. Het projectenbeleid van Vastenactie is intern geëvalueerd en waar nodig aangepast.

Onze belangrijkste partners ten aanzien van de bewustwording in Nederland zijn de parochies en basisscholen. Gezien het veranderende beeld van de parochies in Nederland (parochies vergrijzen, fuseren en verliezen parochianen) hebben we de inhoudelijke ondersteuning van de bewustwording hierop aangepast. We keken meer naar de behoeften van parochies en onze capaciteit. Dit beleid zetten we in 2023 door. Ten aanzien van de bewustwording op basisscholen willen we meer katholieke basisscholen helpen met de invulling van hun katholieke identiteit door middel van het aanbieden van lesmateriaal in de veertigdagen- en adventstijd en door middel van het bezoeken van scholen (Vastenactie Theatershow). We willen meer scholen hierin ondersteunen.

We willen de terugloop van giften via parochies beperken. Daarnaast willen we groeien in aantallen donateurs en in de hoogte van individuele particuliere giften. Hiervoor investeren we in de werving van nieuwe donateurs en het verhogen van de gift bij bestaande donateurs. Tenslotte willen we groeien in inkomsten uit nalatenschappen en andere fondsen.

Jaarrekening 2022

1 Balans, staat van baten en lasten en kasstroomoverzicht 2022

1.1. Balans 2022 (na resultaatbestemming)

(bedragen x € 1.000)	31-12-2022		31-12-2021	
Activa				
- Financiële vaste activa	<u>938</u>	938	<u>1.193</u>	1.193
- Vorderingen	87		249	
- Liquide middelen	<u>1.584</u>	1.671	<u>1.583</u>	1.832
Totaal activa		2.609		3.025
Passiva				
Reserves en Fondsen				
Reserves				
- Continuïteitsreserve	1.250		1.250	
- Bestemmingsreserve	331		392	
- Bestemmingsfonds	130		-	
- Overige reserves	<u>225</u>	1.936	<u>659</u>	2.301
Kortlopende schulden				
- Overige kortlopende	<u>673</u>	673	<u>724</u>	724
Totaal passiva		2.609		3.025

1.2 Staat van baten en lasten 2022

(bedragen x €1.000)	Begroting		
	2022	2022	2021
Baten			
- Baten uit eigen fondsenwerving Vastenactie - particulieren	1.202	2.600	1.732
- Baten uit eigen fondsenwerving Vastenactie – overige instellingen zonder winststreven	1.102	PM	884
- Baten uit eigen fondsenwerving Adventsactie - particulieren	486	560	517
- Baten uit eigen fondsenwerving Adventsactie – overige instellingen zonder winststreven	63	PM	42
- Baten uit eigen fondsenwerving Noodhulp - particulieren	244	PM	0
- Baten uit eigen fondsenwerving Noodhulp – overige instellingen	155	PM	0
- Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten	6	8	3
Som der Baten	3.258	3.168	3.178
Lasten			
Besteed aan de doelstellingen			
- Buitenland	1.694	1.673	1.570
- Noodhulp buitenland	246	PM	58
Bestedingen buitenland	1.940	1.673	1.628
Bewustwording	850	842	794
Som besteed aan de doelstellingen	2.790	2.515	2.422
Werving baten			
- Kosten eigen fondsenwerving	570	651	678
Beheer en administratie			
- Kosten beheer en administratie	70	111	133
Som der lasten	3.430	3.277	3.233
Financiële baten en lasten			
- Beleggingsresultaten	-190	PM	183
- Rentelasten en soortgelijke kosten	-3	-5	-5
Saldo van baten en lasten	-365	-114	123
- Ratio Bestedingen (besteed aan doelstellingen tov totale lasten)	77,0%	76,6%	74,8%
- Ratio wervingskosten (wervingskosten tov totale lasten)	15,7%	19,8%	20,9%
- Ratio wervingskosten (wervingskosten tov geworven baten)	17,5%	20,5%	20,2%
- Ratio B&A (kosten B&A tov totale lasten)	1,9%	3,4%	4,1%

Bestemming saldo 2022

(bedragen x € 1.000)	2022
Continuïteitsreserve	0
Bestemmingsreserve projecten	-61
Overige reserves	-434
Bestemmingsfonds	130
Totaal saldo	-365

1.3 Kasstroomoverzicht over 2022

Verloop van geldmiddelen

(bedragen x € 1.000)	2022	2021
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Baten	3.258	3.366
Lasten	<u>3.623</u>	<u>3.243</u>
	-365	123
Verandering in werkkapitaal		
Mutatie vordering nalatenschappen	112	-
Mutatie overige vorderingen	50	157
Mutatie kortlopende schulden	<u>-51</u>	<u>-341</u>
	111	-329
Kasstroom uit operationele activiteiten	<u><u>-254</u></u>	<u><u>-206</u></u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	<u>0</u>	<u>0</u>
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	<u>0</u>	<u>0</u>
Toename/(afname) geldmiddelen	-254	-206

Mutatie geldmiddelen

(bedragen x € 1.000)	2022	2021
Stand per 1 januari	2.776	2.982
Mutatie boekjaar	<u>-254</u>	<u>-206</u>
Stand per 31 december	2.522	2.776

2 Toelichting op de balans en op de staat van baten en lasten 2022

2.1 Activiteiten

De statutaire doelstelling van de Stichting luidt:

- a. Het in opdracht van de Nederlandse Bisschoppenconferentie initiëren en organiseren van werving van financiële middelen in de Rooms-Katholieke Nederlandse Kerkprovincie tijdens de Vastentijd, de Adventstijd en daarbuiten, alsook het bestemmen van deze middelen voor door de bevoegde kerkelijke overheid goedgekeurde projecten in heel de Wereldkerk, onder het motto: "Kerken helpen kerken".
- b. Het bieden van ondersteuning, pastorale begeleiding, opleiding en vorming aan professionele en vrijwillige medewerkers van (inter)parochiële en diocesane caritasinstellingen alsmede het onderhouden van contacten met lokale overheden en de nationale overheid op het gebied van armoedebestrijding.

2.2 Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen en de langdurig aangehouden effecten. Kasstromen in vreemde valuta zijn omgerekend tegen een geschatte gemiddelde koers.

2.3 Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat het bestuur van de Stichting zich over verschillende zaken een oordeel vormt, en dat de directeur schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 362 lid 1 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen, inclusief de bijbehorende veronderstellingen, opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

2.4 Financiële instrumenten

De Stichting maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die haar blootstelt aan markt- of kredietrisico's. Het betreft slechts financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen, zoals vorderingen, effecten, liquide middelen en kortlopende schulden. De stichting handelt niet in deze financiële instrumenten, met uitzondering van de effecten die de Stichting koopt en verkoopt in het kader van de beleggingsportefeuille.

Contracten voor buitenlandse projecten worden hoofdzakelijk in euro's en bij uitzondering in US dollars afgesloten. Het valutarisico als gevolg van koerswijzigingen na het afsluiten van contracten ligt bij contracten in euro's bij de tegenpartij en bij contracten in US dollars bij de Stichting.

De reële waarde van de in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, effecten, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan.

3 Grondslagen voor waardering van activa en passiva

3.1 Algemeen

De jaarrekening is opgesteld conform de *Richtlijn 650 Fondsenwervende Organisaties*. De jaarrekening is opgesteld in euro's en wordt vergeleken met de door het bestuur vastgestelde begroting 2022 en de realisatie 2021. Voor zover niet anders is vermeld, zijn de activa en passiva opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs, voor zover nodig onder aftrek van een voorziening voor incurantheid.

3.2 Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn materieel ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

3.3 Vreemde valuta

De jaarrekening is opgesteld in euro's. De euro is zowel de functionele als de presentatievaluta.

Transacties in vreemde valuta gedurende de verslagperiode zijn in de jaarrekening verwerkt tegen de koers op transactiedatum. Monetaire activa en passiva in vreemde valuta worden omgerekend in de functionele valuta tegen de koers per balansdatum. De uit de afwikkeling en omrekening voortvloeiende koersverschillen komen ten gunste of ten laste van de staat van baten en lasten.

3.4 Materiële vaste activa

Goederen met een waarde van meer dan € 10.000 en een levensduur van meer dan één jaar worden geactiveerd en op de balans verantwoord als materiële vaste activa. Alle materiële vaste activa worden lineair afgeschreven over de geschatte levensduur van het betreffende activum.

3.5 Financiële vaste activa

De financiële vaste activa bestaan uit ter beurse genoteerde aandelen en obligaties behoren tot een handelsportefeuille en worden gewaardeerd op de beurswaarde per balansdatum, waarbij zowel ongerealiseerde als gerealiseerde waardeveranderingen direct in de staat van baten en lasten worden verantwoord als 'waardeveranderingen van vorderingen die tot de vaste activa behoren en van effecten' onder de financiële baten en lasten.

3.6 Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Voor de vervolgwaaardering benadert de boekwaarde de reële waarde na eerste verwerking vanwege de korte looptijd van de vorderingen. Derhalve worden de vorderingen niet gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

3.7 Liquide middelen

De liquide middelen bestaan uit de kas en de banktegoeden met een looptijd korter dan twaalf maanden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

3.8 Reserves en Fondsen

De Stichting kent de volgende Reserves en Fondsen:

Reserves

- De Continuïteitsreserve wordt gevormd voor de dekking van risico's op korte termijn en om zeker te stellen dat de Stichting ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen;
- de Bestemmingsreserve projecten wordt gevormd om in de toekomst middelen aan projecten te kunnen besteden;
- de Overige reserves staan ter vrije beschikking van het bestuur. Het bestuur wil de omvang hiervan beperkt houden.

Fondsen

- Onder de Bestemmingsfondsen staan de middelen verantwoord waar door derden een specifieke besteding aan is gegeven.

3.9 Schulden

Schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Voor de vervolgwaaardering benadert de boekwaarde de reële waarde na eerste verwerking vanwege de korte looptijd van de schulden. Daarom worden de schulden niet gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs.

3.10 Projectverplichtingen

Projectverplichtingen worden verwerkt op het moment van het uitsturen van een contract en gewaardeerd tegen de reële waarde zoals vermeld in het contract. Betalingen worden hierop in mindering gebracht. Transacties in vreemde valuta gedurende de verslagperiode zijn in de jaarrekening verwerkt tegen de koers op transactiedatum. Alle activiteiten rond contracteren, betalen en monitoren van projecten wordt door de Stichting in eigen beheer uitgevoerd.

4 Grondslagen voor bepaling van het resultaat

4.1 Algemeen

Ontvangsten en uitgaven worden in de staat van baten en lasten toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Bij de toerekening wordt een bestendige gedragslijn gevolgd. Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen baten en lasten over het jaar. De resultaten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd. Verliezen kunnen al gerealiseerd worden zodra zij voorzienbaar zijn.

4.2 Overheidssubsidies

Exploitatiesubsidies worden in mindering gebracht op de betreffende last, opgenomen in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen. Nog te ontvangen of terug te betalen bedragen zijn verantwoord op de balans onder de overige vorderingen dan wel kort- lopende schulden.

4.3 Opbrengstverantwoording

Baten uit eigen fondsenwerving

Baten uit eigen fondsenwerving betreffen donaties, giften en schenkingen, mailingacties, collecten en nalatenschappen. Baten uit donaties, giften en schenkingen, mailingacties en collecten worden verantwoord in het jaar waarin zij worden ontvangen.

Nalatenschappen worden opgenomen in het boekjaar waarin de omvang voldoende betrouwbaar kan worden vastgesteld op basis van een omschrijving ontvangen van de executeur-testamentair. In de waardering worden materiële mutaties uit de meest recente correspondentie en ontvangsten tot aan het opstellen van de jaarrekening meegenomen.

Ontvangen bijdragen op verkopen van artikelen, waarbij het verspreiden van artikelen tot de doelstelling van de Stichting behoort en waarbij de bijdragen niet kostendekkend zijn, worden in mindering gebracht op de lasten besteed aan doelstellingen.

Wervingskosten

De wervingskosten bestaan uit kosten ten behoeve van het werven van donaties en giften.

Beheer en administratie

De beheer- en administratiekosten betreffen de overige operationele kosten van de organisatie.

Rentebaten en baten uit beleggingen

Rentebaten en baten uit beleggingen bestaan uit de netto rente-inkomsten, dividenden en gerealiseerde en ongerealiseerde koersresultaten die gerealiseerd worden op de effecten die zijn aangeschaft vanuit de overtollige liquide middelen van de Stichting. De inkomsten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

4.4 Committingen / projecten

De kosten worden verantwoord op het moment dat een toezegging wordt gedaan door de Stichting aan een derde middels een contract.

5 Financiële vaste activa

De financiële vaste activa betreft een effectenportefeuille. De effectenportefeuille wordt aangehouden met een lange-termijn beleggingsstrategie.

De effecten zijn gewaardeerd tegen beurswaarde.

(bedragen x € 1.000)	31-12-2022		31-12-2021	
	Beurswaarde	Aanschafwaarde	Beurswaarde	Aanschafwaarde
Beleggingsportefeuille	938	972	1.193	972

(bedragen x € 1.000)	2022	2021
Stand per 1 januari	1.193	550
Aankopen	349	643
Verkopen	-414	-183
Koersresultaat	-190	183
	938	1.193

6 Vorderingen en overlopende posten

Vorderingen

(bedragen x € 1.000)	31-12-2022	31-12-2021
Nog te vorderen nalatenschappen	50	162
Nog te ontvangen omzetbelasting	3	8
Nog te ontvangen giften	0	0
Overige vorderingen	19	32
Vooruitbetaalde bedragen	15	47
	87	249

7 Liquide middelen

De post liquide middelen is als volgt samengesteld:

Liquide middelen

(bedragen x € 1.000)	31-12-2022	31-12-2021
Banken	1.584	1.583
Kas	0	0
	1.584	1.583

Het saldo liquide middelen bestaat voor 351 duizend euro uit saldi op betaalrekeningen, voor 110 duizend euro uit saldi op een beleggingsrekening en voor 1.123 duizend euro uit saldi op spaarrekeningen. Het eerstgenoemde bedrag bestaat voor een deel uit tijdens de advent ontvangen gelden. Deze zijn op 31 december nog niet afgestort op een spaarrekening. Tijdelijk overtollige middelen staan op spaarrekeningen van grote Nederlandse banken. De liquide middelen staan ter vrije beschikking.

8 Reserves en fondsen

De samenstelling van de Reserves en fondsen is als volgt:

Samenstelling van Reserves en fondsen

(bedragen x € 1.000)	Continuïteitsreserve	Bestemmingsreserve	Overige reserves	Bestemmingsfondsen	Totaal
Stand per 31	1.250	392	659	0	2.301
Mutaties (via verdeling saldo)					
Onttrekkingen	0	-61	-434	0	-495
Dotaties	0	0	0	130	130
Stand per	1.250	331	225	130	1.936

8.1 Continuïteitsreserve

Met de Continuïteitsreserve beoogt het bestuur de risico's op korte termijn af te dekken en zeker te stellen dat de Stichting ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan blijven voldoen. Na de verzelfstandiging van de Stichting is de vorming van zulk een reserve wenselijk geworden. De afgelopen jaren hebben aangetoond dat de Stichting goed in staat is zelfstandig te functioneren. De continuïteitsreserve is in 2022 opnieuw vastgesteld.

Teneinde het risico van het niet kunnen voldoen aan verplichtingen te verkleinen, heeft het bestuur gekozen voor een huurcontract met een huurprijs van nul euro met een relatief korte opzegtermijn en een aantal arbeidscontracten voor bepaalde duur. Tevens hebben de toezeggingen aan projecten voor het overgrote deel een looptijd van maximaal één jaar. De omvang van de Continuïteitsreserve is gebaseerd op de adviezen hier aangaande van Goede Doelen Nederland. De Continuïteitsreserve bedraagt 1.250 duizend euro en is gebaseerd op het doorbetalen van de kosten waar we een verplichting hebben voor een periode van één jaar. Jaarlijks zal het bestuur bezien in hoeverre de omvang van de reserve nog aansluit op de af te dekken risico's. Hierbij draagt het bestuur er zorg voor dat de omvang van de reserve binnen de door Goede Doelen Nederland (Handreiking Verantwoord Financieel Beheer) gestelde normen blijft.

8.2 Bestemmingsreserve voor projecten

De Bestemmingsreserve voor projecten is evenals de Continuïteitsreserve in 2012 gevormd. Doel van deze reserve is in de toekomst projecten te kunnen ondersteunen. Het merendeel van de projecten heeft overigens een looptijd van minder dan één jaar. De onttrekking aan de bestemmingsreserve projecten betreft het verschil tussen het begrootte resultaat (114 duizend euro negatief) en het gerealiseerde resultaat exclusief de beleggingsresultaten (175 duizend euro negatief).

8.3 Bestemmingsfondsen

Dit betreft een bestemmingsfonds voor Noodhulpbaten die nog besteed dienen te worden aan uitgaven met betrekking tot de noodhulp waar de batens, ontvangen van derden, voor ontvangen zijn.

8.4 Overige reserves

Het bestuur streeft ernaar kleine overige reserves aan te houden.

8.5 Statutaire regeling inzake bestemming saldo batens en lasten

De statuten van de Stichting kennen geen bepalingen omtrent de bestemming van het saldo van batens en lasten.

9 Kortlopende schulden

De post Kortlopende schulden is als volgt samengesteld:

Kortlopende schulden

(bedragen x € 1.000)	31-12-2022	31-12-2021
Te betalen projectgelden	517	459
Crediteuren	78	151
Overige schulden	22	44
Belastingen en sociale verzekeringen	19	19
Te betalen salarissen en reservering vakantietoeslag	37	38
Teveel ontvangen subsidie	0	13
	673	724

10 Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

De Stichting is gevestigd aan de Van Mierisstraat in Den Haag. De huurovereenkomst is aangegaan voor de periode totdat de renovatie van het pand gereed is. Tot het gereedkomen van de renovatie is geen huur verschuldigd.

Mondeling is overeengekomen dat de Stichting na de renovatie de mogelijkheid heeft het pand tegen betaling te huren of de huur te beëindigen. Per heden is er nog geen zicht op een einddatum van de renovatie.

Vanuit de huurovereenkomst heeft de Stichting geen verplichtingen.

Bij de Eigen Doelen van Vastenactie subsidieert de Stichting maximaal 50% van de eigen bijdrage van de parochies. De maximale verplichtingen die uit deze eigen bijdragen en de subsidie voortvloeien, bedragen 263 duizend euro.

11 Baten

De baten zijn als volgt te specificeren:

Overzicht baten Stichting

(bedragen x € 1.000)	2022	Begroting	2021
Baten eigen fondsenwerving – Vastenactie	2.304	2.600	2.616
Baten eigen fondsenwerving – Adventsactie	549	560	559
Baten eigen fondsenwerving – Noodhulp	399	PM	0
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten	6	8	0
Totaal	3.258	3.168	3.175

De totale baten liggen 90 duizend euro hoger dan begroot. Onder de baten uit de Vastenactie is 94 duizend euro opgenomen aan nalatenschappen en legaten, waar in de begroting geen rekening mee is gehouden. Als de baten uit nalatenschappen en legaten buiten beschouwing worden gelaten, is de opbrengst uit fondsenwerving nagenoeg gelijk aan de begroting.

Onder de fondsenwerving zijn de opbrengsten uit de door parochies georganiseerde collecten in het kader van de Vastenactie-, de Adventsactie- en (eventueel) de noodhulpcampagnes opgenomen. De materialen (zoals posters en collectezakjes) voor deze collecten worden vervaardigd in opdracht van Stichting. De parochies kunnen deze materialen via de Stichting betrekken. Parochies besluiten zelf over het al dan niet organiseren van collecten. De Stichting heeft daar geen invloed op. Ook is de organisatie van de collecten volledig aan de parochies, zonder dat de Stichting hierin een rol

speelt. De Stichting ontvangt de gecollecteerde gelden pas als donatie van de parochies als zij de gelden overmaken op de bankrekening van de Stichting. Om deze redenen zijn de collecten door de parochies als donatie verantwoord in de jaarrekening, net als in voorgaande jaren.

Onderstaand een overzicht van de in belangrijke mate over de jaargrens heen lopende opbrengsten van de Adventsacties over 2020, 2021 en 2022. In de jaarrekening worden de baten op kasbasis verantwoord en niet toegerekend aan het betreffende 'actiejaar' aangezien de omvang per balansdatum nog niet bekend is.

Overzicht opbrengsten Adventsacties 2020, 2021 en 2022

(bedragen x € 1.000)	Actie	Actie 2021	Actie	Totaal
Ontvangsten 2020			544	544
Ontvangsten 2021		430	129	559
Ontvangsten 2022	549	98		647
Ontvangsten 2023	130 ¹			130
Totaal ontvangsten per actie	679	528	673	

¹ baten t/m 31 maart 2023 meegenomen

12 Besteed aan doelstelling

De Bestedingen aan de doelstelling zijn als volgt te specificeren:

Bestedingen aan doelstelling

(bedragen x € 1.000)	2022	Begroting	2021
Vastenactie buitenland	1.558		1.426
Adventsactie buitenland	136		144
Noodhulp	246		58
Buitenland totaal	1.940	1.673	1.628
Bewustwording	850	842	794
Bewustwording totaal	850	842	794
Totaal	2.790	2.515	2.419

De totale bestedingen aan doelstellingen bedragen 275 duizend euro meer dan begroot. Aan de bestedingen buitenland is 267 duizend euro meer besteed dan begroot, de bestedingen aan bewustwording liggen 8 duizend euro boven de begroting.

De hogere uitgaven aan bestedingen buitenland zijn grotendeels toe te wijzen aan de noodhulp, hier is in de begroting geen rekening mee gehouden.

Indien het saldo van enerzijds de baten van Adventsactie, en anderzijds de bestedingen aan projecten voor Adventsactie en de diverse andere uitgaven positief is, komt dit saldo ten gunste aan projecten van de Vastenactie.

De kosten voor de noodhulp bedraagt 246 duizend euro. Er zijn in 2022 399 duizend euro aan ontvangsten voor noodhulp geweest. De noodhulp is bestemd voor slachtoffers van de oorlog in de Oekraïne en besteed aan opvang van vluchtelingen, distributie van voedsel en medicijnen en evacuatie van slachtoffers uit de frontlinie. Een deel van de opbrengst wordt besteed in 2023, waartoe een bestemmingsfonds van 130 duizend euro is gevormd. Naast de hulp aan de Oekraïne hebben we een bedrag van 30 duizend euro beschikbaar gesteld voor noodhulp aan slachtoffers van de overstromingen in Pakistan.

Als bijlage bij de jaarrekening is een overzicht met alle ondersteunde projecten opgenomen. In het inhoudelijk jaarverslag zijn meer details opgenomen over de ondersteunde projecten en de behaalde resultaten.

Zowel bij Vastenactie als bij Adventsactie is bewustwording een belangrijk aspect van de activiteiten. De hogere uitgaven aan de bewustwording ten opzichte van de begroting wordt voornamelijk veroorzaakt door 8 duizend euro hogere loonkosten.

13 Werving baten

De kosten van Werving baten zijn als volgt te specificeren:

Werving baten

(bedragen x € 1.000)	2022	Begroting	2021
Kosten eigen fondsenwerving	570	651	678

Voor de diverse campagnes samen is in 2022 81 duizend euro minder uitgegeven dan begroot.

De kosten voor fondsenwerving bedragen 17,5% (2021: 20,2%) van de baten. De Stichting streeft ernaar om dit percentage onder de 20% te houden, omdat het van mening is dat enerzijds niet te veel van de opgehaalde gelden op zou mogen gaan aan werving, maar dat anderzijds een zekere investering in werving noodzakelijk is om in deze tijden middelen bijeen te kunnen brengen. Deze 20% ligt onder het door het CBF aangehouden maximum voor goede doelen van 25%.

14 Beheer en administratie

De kosten voor Beheer en administratie zijn als volgt te specificeren:

Beheer en administratie

(bedragen x € 1.000)	2022	Begroting	2021
Kosten beheer en administratie	70	111	133

De kosten voor beheer en administratie liggen 41 duizend euro onder de begroting. In 2022 is minder inzet van personeel nodig geweest dan begroot en zijn daardoor ook minder kantoorkosten gerealiseerd.

15 Personeelskosten

De personeelskosten van de Stichting zijn als volgt te specificeren:

Personeelskosten

(bedragen x € 1.000)	2022	Begroting	2021
Lonen en salarissen	563	601	567
Ontvangen ziekengeld	-16	0	-11
Sociale lasten	90	105	96
Pensioenlasten	67	73	69
Inhuur derden	165	106	156
Overige personeelskosten	55	38	42
Totaal	924	923	919

De Personeelskosten bedragen 924 duizend euro in 2022. Dit is 1 duizend euro hoger dan begroot.

De voornaamste oorzaak van de vrijwel gelijke kosten komt voort uit de lonen en salarissen, die 38 duizend euro lager zijn uitgevallen dan begroot. Hier tegenover staat dat inhuur derden, die 59 duizend euro hoger is dan begroot. Deze kosten zijn hoger uitgevallen omdat voor een functie een vacature niet is ingevuld met een medewerker in loondienst, maar door (tijdelijk) een derde in te huren.

Daarnaast is er 16 duizend euro aan ziekgeld ontvangen, waar in de begroting geen rekening mee is gehouden.

Daarentegen zijn overige personeelskosten 17 duizend euro hoger uitgevallen dan begroot, met name als gevolg van een hogere premie ziekteverzuimverzekering.

Gedurende 2022 had de Stichting 8,8 fte (2021: 9,5 fte) werknemers (inclusief directie) in dienst. Deze zijn allen werkzaam in Nederland. In 2022 is er een wisseling van directeur geweest. Doordat de Stichting niet direct de vacature na het vertrek van de directeur kon invullen, is er een periode van 3 maanden geen directeur geweest.

De salariskosten voor de directie exclusief werkgeverslasten bedroegen 76 duizend euro. Aan de directie en de leden van de raad van toezicht zijn geen leningen, voorschotten en/of garanties verstrekt per 31 december 2022.

Bezoldiging directie

Per 1 oktober 2022 is M.G.H.M Bollerman aangesteld als directeur-bestuurder van de Stichting. De benoemingstermijn is drie jaar. Hij volgt P.J.C.M. van Hoof op die per 30 juni 2022 is teruggetreden.

De raad van toezicht heeft het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de directiebeloning en de hoogte van andere bezoldigings-componenten vastgesteld. Het beleid wordt periodiek geactualiseerd. Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid en de vaststelling van de beloning volgt de stichting de Regeling beloning directeuren van goededoelenorganisaties (zie www.goededoelennederland.nl). De regeling geeft aan de hand van zwaartecriteria een maximumnorm voor het jaarinkomen. De weging van de situatie bij de Stichting vond plaats door de raad van toezicht van de stichting. Dit leidde tot een zogenaamde BSD-score van 420 punten met een maximaal jaarinkomen van 130.699 euro (1 FTE/12 mnd.). Het voor de toetsing, aan de geldende maxima, relevante norminkomen van de directie bedroeg voor P.J.C.M. van Hoof (1 FTE/6 mnd.): 65.349 euro en voor M.G.H.M Bollerman (0,8 FTE/3 mnd.): 26.140 euro.

Ook het jaarinkomen, de belaste vergoedingen/bijtellings, de pensioenlasten en de overige beloningen op termijn samen, blijven binnen het in de regeling opgenomen maximum van 221.400 euro per jaar.

Aan de directieleden zijn geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt.

Naam	M.G.H.M. Bollerman	
Functie	Directeur- bestuurder	
Dienstverband	Aard (looptijd)	Bepaald
	uren	40
	Parttime %	80
	Periode	1/10 – 31/12
Bezoldiging (euro)		
Jaarinkomen	Bruto loon / salaris	18.304
	Vakantiegeld	1.464
	Vaste eindejaarsuitkering	-
	Jubileumuitkering / uitbetaling	-
	Niet opgenomen vakantiedagen	-
	Totaal	19.768
	Belaste vergoedingen / bijtellingen	-
	Pensioenlasten	3.700
	Pensioencompensatie	-
	Overige beloningen op termijn	-
	Uitkeringen beëindiging dienstverband	-
Totaal 2022		23.468
Totaal 2021		0

Naam	P.J.C.M. van Hoof	
Functie	Directeur- bestuurder	
Dienstverband	Aard (looptijd)	Onbepaald
	uren	40
	Parttime %	100
	Periode	1/1 – 30/06
Bezoldiging (euro)		
Jaarinkomen	Bruto loon / salaris	52.363
	Vakantiegeld	4.189
	Vaste eindejaarsuitkering	-
	Jubileumuitkering / uitbetaling	-
	Niet opgenomen vakantiedagen	-
	Totaal	56.552
	Belaste vergoedingen / bijtellingen	-
	Pensioenlasten	7.247
	Pensioencompensatie	-
	Overige beloningen op termijn	-
	Uitkeringen beëindiging dienstverband	-
Totaal 2022		63.799
Totaal 2021		111.313

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers. Kosten voor ingehuurd derden voor de uitvoering van vaste werkzaamheden en administratieve werkzaamheden voor de Stichting zijn verantwoord onder de kosten voor inhuur van derden.

Medewerkers vallen onder een vaste-premiepensioenregeling gebaseerd op twaalf maal het maandsalaris inclusief vakantietoeslag. De pensioenregeling is ondergebracht bij Aegon Cappital, een pensioenpremie-instelling. Op de pensioenregeling zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing.

De premies worden verantwoord als kosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terug storting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen. Er is geen sprake van toekomstige (indexering)verplichtingen anders dan verplichtingen die via toekomstige premies worden verrekend.

16 Saldo financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten zijn als volgt te specificeren:

(bedragen x € 1.000)	2022	Begroting	2021
Beleggingsresultaten	-190	0	183
Rentelasten en soortgelijke kosten	-3	-5	-5
Totaal	-193	-5	178

De baten uit beleggingen bedragen 188 duizend euro minder dan begroot. Het beleggingsresultaat bestaat voor 190 duizend euro uit ongerealiseerde koersresultaten, waar in de begroting geen rekening mee is gehouden. In de begroting is slechts een beperkt bedrag opgenomen voor de verwachte opbrengsten.

De beleggingsresultaten zijn als volgt te specificeren:

(bedragen x € 1.000)	2022	Begroting	2021
Ontvangen dividenden	27		8
Gerealiseerde koersresultaten	-5		21
Ongerealiseerde koersresultaten	-204		162
Kosten van beleggingen	-8		-8
Totaal	-190	0	183

17 Saldo van baten en lasten

Over 2022 is een negatief saldo gerealiseerd van 365 duizend euro. In de begroting was een verlies van 114 duizend euro opgenomen. Het resultaat is volledig in mindering gebracht op de overige reserves.

18 Lastenverdeling en toerekening aan de doelstelling

De niet direct aan activiteiten toerekenbare kosten van de organisatie rekent de Stichting op consistente wijze toe aan de activiteiten van de Stichting inclusief beheer en administratie, conform Richtlijn 650 voor de Jaarverslaggeving. Bij deze verdeling is de aanbeveling van de brancheorganisatie Goede Doelen Nederland gevolgd.

Projectbestedingen vanuit de projectadministratie worden voor 100% toegerekend aan de doelbestedingen buitenland. De uitzondering vormt het Fonds Mondiale Vorming. Bestedingen hieraan worden voor 100% toegerekend aan bewustwording. Dit volgt uit de aard van de activiteiten die het fonds ondersteunt, zoals de missiesecretariaten in de bisdommen.

Directe kosten voor campagnes worden voor 40% toegerekend aan bewustwording en voor 60% aan werving. De verhouding vormt naar de mening van het bestuur een goede weergave van wat campagnes beogen: enerzijds het werven van middelen om mensen 'daar' te helpen en anderzijds het helpen van mensen 'hier' om invulling te geven aan de vasten- of adventstijd en mensen bewust te maken van missie en ontwikkeling.

Directe kosten voor voorlichting en bewustwording worden 100% aan bewustwording toegerekend. Uitzondering vormen de logistieke kosten die gedeeltelijk samenhangen met werving. Deze kosten worden voor 60% aan bewustwording en 40% aan werving toegerekend.

De kosten van medewerkers worden volgens vaste verhoudingen verdeeld over Bewustwording, Fondsenwerving, Beheer en Administratie en Bestedingen buitenland. De vaste verhoudingen zijn ontleend aan de tijdsinzet van de medewerkers.

Alle overige kosten worden toegerekend aan de activiteiten bewustwording, werving, beheer en administratie en bestedingen buitenland volgens de verdeling van alle personeelskosten tezamen. Uitzonderingen hierop vormen de uitbestede administratieve werkzaamheden (donateursadministratie: 75% werving, 25% bewustwording, de financiële administratie: 100% beheer en administratie), de reiskosten buitenland (100% doelbestedingen buitenland) en de bankkosten en de kosten voor de accountants- controle (100% beheer en administratie).

Model toelichting lastenverdeling

(bedragen x €1.000) Omschrijving	Doelstellingen				Werving		B&A	Totaal	Begroting	Totaal
	Vastenactie	Adventsactie	Noodhulp	Bewust-	Werving	Beheer en		2022	2022	2021
Subsidies en bijdragen	1.414	136	246	38					1.517	1.501
Uitbesteed werk	28			87	40	10		165	106	156
Publiciteit en				239	302			541	676	667
Personeelskosten	129			402	182	46		759	817	763
Huisvestingskosten	-			8	5	1		14	8	13
Kantoor en algemene	2			67	36	12		117	125	123
Reis- en verblijfkosten	4			9	5	1		19	28	10
Totaal	1.577	136	246	850	570	70		3.449	3.277	3.233
								2022	Begroting	2021
- Ratio Bestedingen (besteed aan doelstellingen tov totale lasten)								77,0%	76,6%	74,8%
- Ratio wervingskosten (Kosten eigen fondsenwerving tov totale lasten)								15,7%	19,8%	20,9%
- Ratio wervingskosten (kosten eigen fondsenwerving tov geworven baten)								17,5%	20,5%	20,2%
- Ratio B&A (kosten B&A tov totale lasten)								1,9%	3,4%	4,1%

Committeringsoverzicht 2022

Fonds Vastenactie Algemeen

Project titel	Land	Bedrag
Tejiendo Nuevos Paradigmas - Guatemala	Guatemala	€ 35.106
Het ondersteunen van vrouwen om eigen inkomsten te genereren	India	€ 7.294
Implementatie van nieuwe landbouwtechnieken in de inheemse gemeenschappen Aymara en Quechua in Noord-Potosí	Bolivia	€ 32.080
A project for work with indigent families living in and around Jalal-Abad city	Kirgizië	€ 7.900
Implementatie van nieuwe landbouwtechnieken in Tamil Nadu	India	€ 24.948
Enhancing women's access to their rights in poorest neighborhoods of Beirut	Libanon	€ 39.207
Oprichting van een opleidingscentrum voor timmer- en metselwerk voor jongeren	DR Congo	€ 33.460
KATUKA WENDE = "Get up and walk"	Angola	€ 42.463
Toegang tot drinkwater in Sadori	Togo	€ 20.764
Why widow behind window?	India	€ 11.518
Het toeleiden van meisjes tot hoger onderwijs	India	€ 3.800
Campaign on Prevention of Sexual abuse/violence/exploitation against dalit community	India	€ 15.410
Sunflower farming and skills Development for Vulnerable Rural Women in Magubike Village	Tanzania	€ 7.391
Renovatie van een schoolgebouw	Ghana	€ 5.987
Provision of clean drinking water for the school girls and the community of Maua	Mozambique	€ 34.214
Project om gendergerelateerd geweld te verminderen in Ouagadougou	Burkina Faso	€ 18.675
Ensuring access to education for the Dalits, Tribes and Marginalized Children	India	€ 24.649
Integrating Short Skill Trainings for Women's Economic Empowerment	India	€ 23.682
Providing Comprehensive Care, Support and Defence for Vulnerable Children	Nigeria	€ 39.245
Het verdedigen van landrechten in Pomacanchi en het verbeteren van landbouwtechnieken	Peru	€ 38.378
Parent Support Program 3	Georgië	€ 33.343
Medical Medical and Maternity Care for Refugee / Migrant Mothers in Istanbul - fase III	Turkije	€ 32.500

Project titel	Land	Bedrag
Enhancing Livelihood Opportunities for Women through Cassava and Sunflower Farming at Mwankoko Villa e	Tanzania	€ 4.080
Out of School Youth Project, under Handsof Care & Hope	Kenia	€ 17.290
Care to Refugees and Victims of Fire	Myanmar	€ 16.040
Empower 500 differently abled people to acces their rights	India	€ 21.626
Continuous Improvement of Prisoners Lives both During and After Sentence	Kenia	€ 29.167
Improving & strengthening rural women's livelihood for a sustainable economic development	India	€ 41.950
Formación integral a promotoras/es campesinas/os y producción diversificada de alimentos	Nicaragua	€ 30.580
Purchase of vocational tools and equipment for skill training of male/boys at St.Oda vocational training centre	Kenia	€ 14.000
Promoting Climate Resilient Agriculture, Environment and Biodiversity for sustainable livelihood of farmers of Dindigul	India	€ 40.516
Education and Health Improvement of the Children residing and working in the Brick-Fields in Diamond Harbour	India	€ 29.958
Recht op water voor de Tonokote LLutky gemeenschap	Argentinië	€ 49.500
WASH (3)	Pakistan	€ 49.975
Bewustwording en weerbaarheid van de Wichí	Argentinië	€ 17.973
Verdedigen van landrechten in Mapuche	Argentinië	€ 15.000
Supporting Farmers Livelihoods through collective organizations in selected localities	Zuid Soedan	€ 34.333
Recovery and Reintegration Support for Bangladeshi Returnee Migrant Workers	Bangladesh	€ 34.996
Defence and protection of indigenous collective rights and natural resources in Huehuetenango Fase II	Guatemala	€ 33.004
'Constructing Together II' - Community Resilience Building Project with Syrian Refugees	Libanon	€ 43.500
Bescherming van gezinnen in het grensgebied van Danlí en Trojes	Honduras	€ 43.050
Guaranteeing land rights: producing health, growing lives in the coastal zone of Paraíba Phase 2	Brazilië	€ 25.000
Bisdommenfonds Groningen - Leeuwarden 2022	Wereldwijd	€ 15.000
Bisdommenfonds Rotterdam 2022	Wereldwijd	€ 15.000
Bisdommenfonds Utrecht 2022	Wereldwijd	€ 15.000
Bisdommenfonds Den Bosch 2022	Wereldwijd	€ 15.000
Bisdommenfonds Breda 2022	Wereldwijd	€ 15.000

Project titel	Land	Bedrag
Bisdommenfonds Haarlem-Amsterdam 2022	Wereldwijd	€ 15.000
Bisdommenfonds Roermond 2022	Wereldwijd	€ 10.000
Fonds Mondiale Vorming 2022	Wereldwijd	€ 37.500
Immediate Support to Poor Families Affected by Heavy Rains in Multan Diocese	Pakistan	€ 29.241
		€ 1.290.293

Adventsactie

Integral Health Care for Children: Capacity Strengthening for Early Childhood Development from Pregnancy to 3 Years	El Salvador	€ 8.485
Reducing Preventable Deaths Caused by Malnutrition and Infectious Diseases	Sierra Leone	€ 41.497
Promoting quality of inpatient healthcare in Garbaharey Hospital, Gedo Region	Somalië	€ 36.364
Opvang van straatkinderen in Kinshasa	DR Congo	€ 50.000
		€ 136.346

Vastenactie Eigen Doelen

Bakkerijen in Oeganda Fase II	Oeganda	€ 19.500
Kansen voor modeontwerpsters	Burkina Faso	€ 12.110
Bouwen van onderkomens voor artsen en verplegend personeel voor het Pirimiti hospitaal Fase II	Malawi	€ 3.600
Jonge ondernemers, bouwers van hoop	Guatamala	€ 6.750
Nakivale Soccer Academy	Oeganda	€ 16.000
Social skills training Sibusiso Fase II	Tanzania	€ 50.000
Watervoorzieningsproject Mujur, Java	Indonesië	€ 929
Waterproject Benon	Kenia	€ 1.125
Samen sterk voor afvalverzamelaarsters in Brazilië: vrouwenrechten, recycling en duurzaamheid - Fase III	Brazilië	€ 11.250
Hope for Life/Start-up funds for women with disability	Ghana	€ 10.070
Nieuwbouw 3 klaslokalen Mahilo	Zambia	€ 9.314

Project titel	Land	Bedrag
Apotheek voor moeders in Saint Gabriel de Matoto	Guinee	€ 23.259
Agwara Fase III	Oeganda	€ 17.250
Jeugdzorg straatkinderen Ernakulam	India	€ 21.722
Cambodja, terug naar school!	Cambodja	€ 12.000
Botanische schooltuin in de wijk El Limonat- fase II	Nicaragua	€ 13.455
Inrichting Gezondheidscentrum Bomono fase II	Kameroen	€ 19.840
Power when it matters: a powerhouse for a new generator	Ghana	€ 2.433
		€ 250.607

Noodhulp

Provide medicaments and equipment for the hospital	Oekraïne	€ 5.000
HUR Phase II	Oekraïne	€ 10.000
Noodhulp project bussen	Oekraïne	€ 29.340
Little Refugee House - Lviv	Oekraïne	€ 3.000
ZDOROVİ help	Oekraïne	€ 12.000
ZDOROVİ help phase II	Oekraïne	€ 12.000
Spilna meta	Oekraïne	€ 20.000
Spilna meta phase II	Oekraïne	€ 20.000
Creation of Get-Together room for Ukrainian refugees / fully equipped hostel	Slowakije	€ 3.500
UA Lifeline	Oekraïne	€ 20.000
Care for refugee children in Slovakia	Slowakije	€ 50.000
Restoration of the destroyed paramedic station in the village of Stanova	Oekraïne	€ 35.000
Irpın-2: "Help burgers in Irpin aan een dak boven het hoofd"	Oekraïne	€ 30.000
ZDOROVİ phase III nov 22 - feb 23	Oekraïne	€ 12.000
HUR III- Ambulance	Oekraïne	€ 14.000
		€ 275.840

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de raad van toezicht en het bestuur van St. Bisschoppelijke Vastenactie Nederland.

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van Stichting Bisschoppelijke Vastenactie Nederland te 's-Gravenhage gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Bisschoppelijke Vastenactie Nederland per 31 december 2022 en van het resultaat over 2022 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2022;
2. de staat van baten en lasten over 2022; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Bisschoppelijke Vastenactie Nederland zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

De andere informatie bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- bijlage Committingsoverzicht 2022

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening. Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag, in overeenstemming met RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de raad van toezicht en het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de organisatie te liquideren of de activiteiten te beëindigen, of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de organisatie.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is, tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om in onze controleverklaring aandacht te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze controleverklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van toezicht en het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amsterdam, 26 juni 2023

Dubois & Co. Registeraccountants

M. Belkadi RA